

Klimatologisch seizoenoverzicht

herfst 2019

---

1. Algemeen klimatologisch overzicht, herfst 2019 . . .	1
2. Klimatologisch overzicht voor Ukkel, herfst 2019 . . .	3
Overzicht van de seizoenswaarden sinds 1981	3
Recordwaarden en indeling sinds 1901	3
Evolutie van de dagwaarden	4
Vergelijking met de seizoenswaarden sinds 1981	5
3. Klimatologisch overzicht voor België, herfst 2019 . .	6
Geografische verdeling van de temperaturen	6
Geografische verdeling van de neerslag	7
Geografische verdeling van de droogte-index	7
Geografische verdeling van de zonnestraling	8

1. Algemeen klimatologisch overzicht, herfst 2019

Een herfst van dertien in een dozijn

Temperaturen dicht bij de normale waarden

September en oktober waren net iets warmer dan normaal, terwijl november net iets frisser was. Dit resulteerde in Ukkel in **een herfst die net iets warmer was dan gemiddeld (11,3°C, normaal: 10,9°C)**.

We registreerden hier afgelopen zomer 14 lentedagen [$\text{max} \geq 20^\circ\text{C}$] (norm.: 12,8 dagen) en 2 zomerdagen [$\text{max} \geq 25^\circ\text{C}$] (normaal: 2,0 dagen). Daarnaast telden we 5 vorstdagen [$\text{min} < 0^\circ\text{C}$] (normaal: 4,9 dagen).

De temperaturen varieerden in Ukkel tussen $-2,4^\circ\text{C}$ en $27,1^\circ\text{C}$.

In ons land werd de hoogste temperatuur op 21 september gemeten ($28,4^\circ\text{C}$ in Koersel [Beringen] en Kleine-Brogel [Peer]) en de laagste op 20 november ($-6,5^\circ\text{C}$ in Elsenborn [Bütgenbach]).

Net iets droger dan gemiddeld

September en november waren iets droger dan gemiddeld, terwijl er in oktober meer neerslag viel dan normaal. In totaal viel er in Ukkel de afgelopen herfst **iets minder neerslag dan normaal: 209,3 mm tegenover een normale waarde van 219,9 mm**. De grootste dagelijkse hoeveelheid viel op 1 oktober (23,8 mm).

De **gemiddelde regionale neerslaghoeveelheden in ons land schommelden rond de normale waarden en varieerden van ongeveer 90% van de normale aan de kust en in de Polders tot ongeveer 120% van de normale in Belgisch Lotharingen**.

Enkel op 1 oktober vielen er lokaal neerslaghoeveelheden van minstens 40 mm. De **grootste hoeveelheid was deze van Eigenbrakel met 45,0 mm**.

Eerste sneeuw in ons land

De eerste sneeuw viel op de 9de november en uiteindelijk sneeuwde het vijf dagen in ons land. De grootste sneeuwdikte werd op de 18de geregistreerd. In Mont-Rigi (Weismes) lag er toen een pak van 16 cm.

Normale zonneschijnduur

Van 24 september tot en met 21 oktober zagen we de zon maar amper (46u 17min tegenover een normale waarde van 107u 12min). De rest van de tijd scheen de zon soms zeer overvloedig. **Hierdoor was de herfst in zijn totaal vrij normaal** : de zon scheen 322u 23min in Ukkel (normaal: 322u 00min).

Normale gemiddelde windsnelheid

Alle drie de maanden lag de gemiddelde windsnelheid dicht bij de respectievelijke normale waarde, waardoor **de uiteindelijke gemiddelde windsnelheid voor de herfst in Ukkel ook dicht bij de normale eindigde: 3,6 m/s** (normaal: 3,6 m/s).

In het officiële anemometrische meetnet in ons land werden er enkel op 14 oktober windstoten van minstens 100 km/u (28 m/s) gemeten. Deze snelheden konden ook lokaal bereikt worden tijdens de onweders.

Opmerking: de normalen van de parameters in de tekst zijn de gemiddelden voor de periode 1981-2010 (referentieperiode van 30 jaar voor het huidige klimaat). Tenzij anders vermeld, gelden de records voor de periode vanaf 1981.

2. Klimatologisch overzicht voor Ukkel, herfst 2019

Overzicht van de seizoenwaarden sinds 1981

	Eenheid	Waarde	Normaal	Record +	Jaar	Record -	Jaar
Gemiddelde temperatuur	°C	11.3	10.9	13.9	2006	8.5	1993
Gemiddelde maximumtemperatuur	°C	14.8	14.4	17.9	2006	11.6	1993
Gemiddelde minimumtemperatuur	°C	8.2	7.6	10.2	2006	5.8	1993
Neerslagtotaal	mm	209.3	219.9	380.9	1984	109.2	1995
Neerslagdagen	d	53	51	67	1984	32	2018
Sneeuwdagen	d	0	1.5	11	1985	0	2018
Onweersdagen in België	d	18	17.5	30	2012	8	2003
Gemiddelde windsnelheid	m/s	3.6	3.6	4.2	2000	3.1	2007
Overheersende windrichting		ZZW					
Zonneschijnduur	uu:mm	322:23	322:00	471:10	2018	229:25	1998
Globale zonnestraling	kWh/m ²	178.4	168.2	213.4	2018	134.5	1984
Relatieve vochtigheid	%	83	82	85	2001	75	2018
Dampdruk	hPa	11.2	11	12.9	2006	9.7	1993
Luchtdruk	hPa	1011	1015.6	--	1021.5	2007	1009.6

Normaalwaarden gedefinieerd over de periode 1981–2010 (referentie for het huidig klimaat).
 Indeling opgesteld voor de periode 1981–2019.
 Recordwaarden van 1981–2018.

Definitie van de indeling sinds 1981.

+++	---	Hoogste/laagste waarde sinds 1981
++	--	Bij de 3 hoogste/laagste waarden sinds 1981
+	-	Bij de 5 hoogste/laagste waarden sinds 1981

Recordwaarden en indeling sinds 1901

	Eenheid	Waarde	Record +	Jaar	Record -	Jaar
Gemiddelde temperatuur	°C	11.3	13.9	2006	7.7	1952
Gemiddelde maximumtemperatuur	°C	14.8	17.9	2006	10.8	1905
Gemiddelde minimumtemperatuur	°C	8.2	10.2	2006	4.5	1922
Neerslagtotaal	mm	209.3	411.6	1974	75.8	1953
Neerslagdagen	d	53	81	1974	27	1921
Zonneschijnduur	uu:mm	322:23	547:58	1959	219:01	1905

Indeling opgesteld voor de periode 1901–2019.
 Recordwaarden van 1901–2018.

Definitie van de indeling sinds 1901.

+++	---	Bij de 3 hoogste/laagste waarden sinds 1901
++	--	Bij de 5 hoogste/laagste waarden sinds 1901
+	-	Bij de 10 hoogste/laagste waarden sinds 1901

Evolutie van de dagwaarden

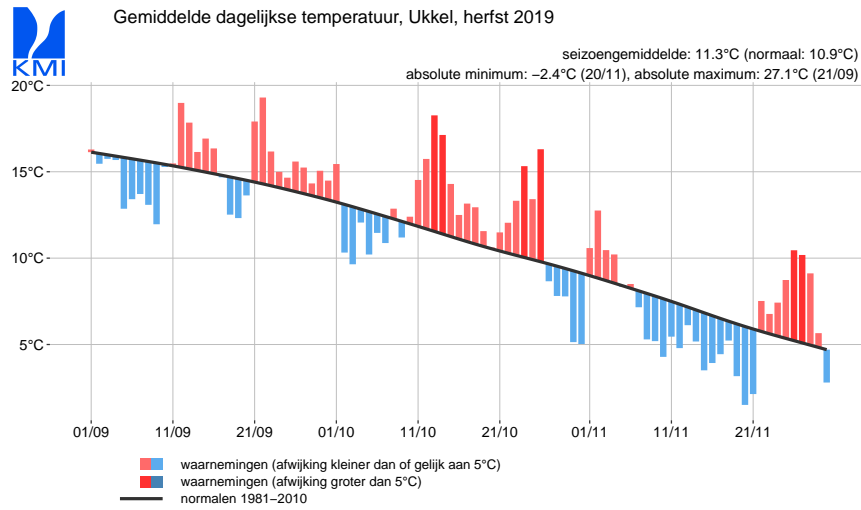
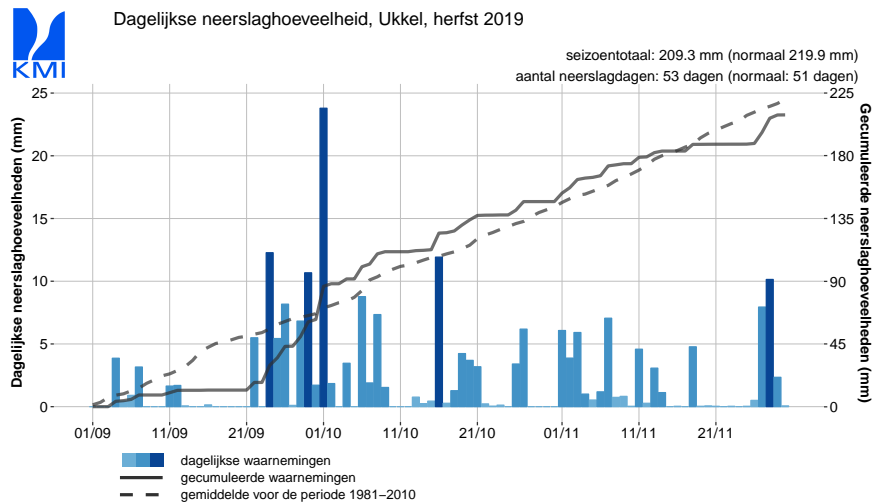
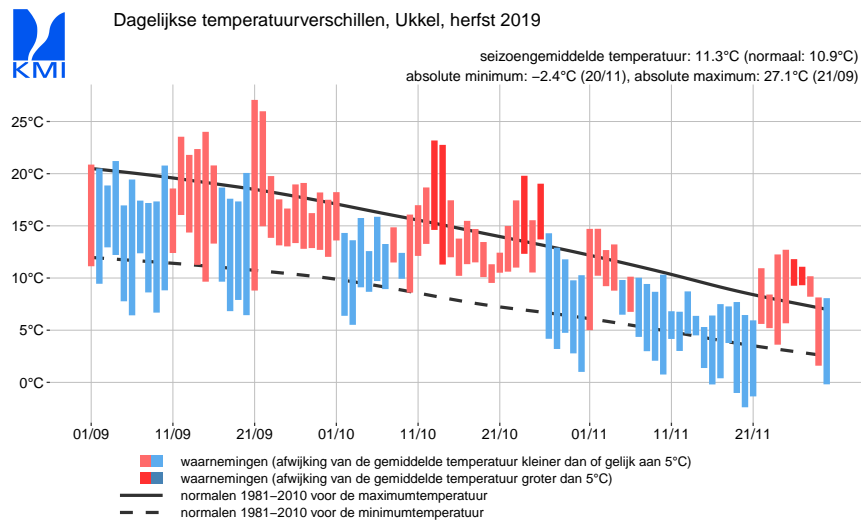

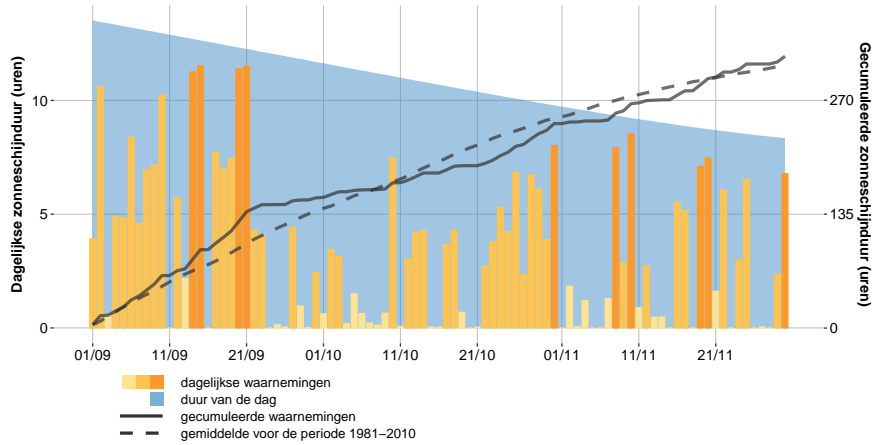
Fig. 1

Dagelijkse zonschijnduur, Ukkel, herfst 2019

seizoentotaal: 322.4 uur = 33 % (normaal: 322 uur = 33 %)

Vergelijking met de seizoenwaarden sinds 1981

Neerslag, temperatuur en zonschijnduur te Ukkel, herfst

gegevens van 1981 tot 2019

De grootte van de bolletjes is evenredig in verhouding tot deze van de normale zonschijnduur 1981-2010

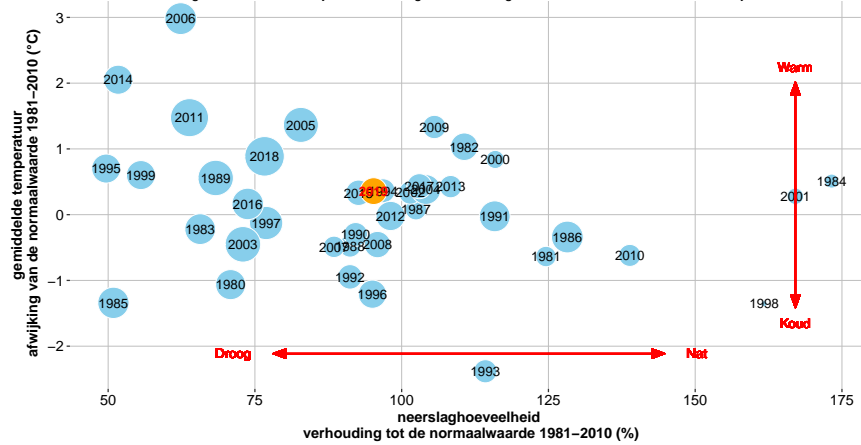

Fig. 5

3. Klimatologisch overzicht voor België, herfst 2019

Geografische verdeling van de temperaturen

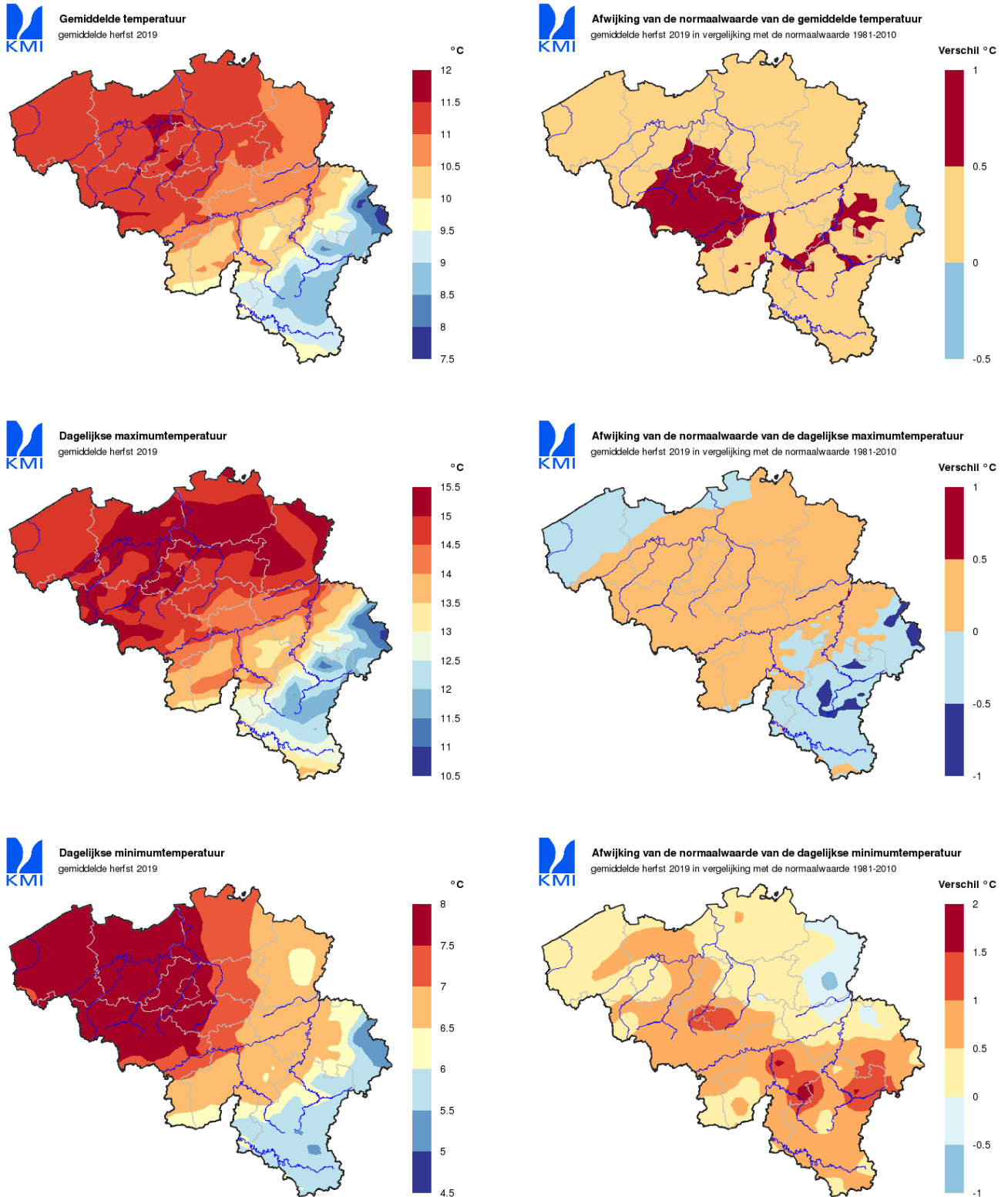
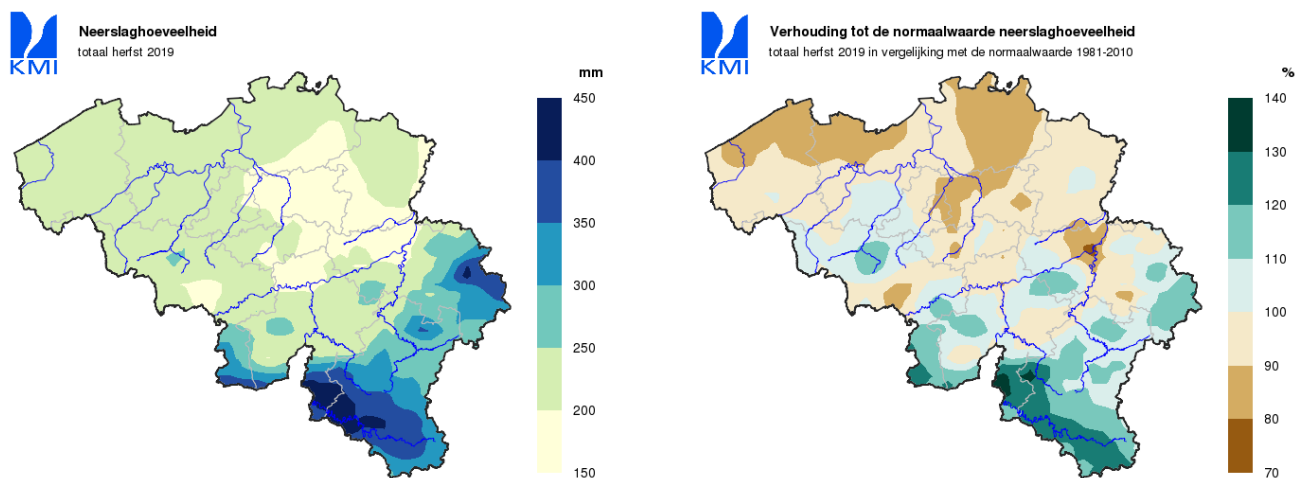
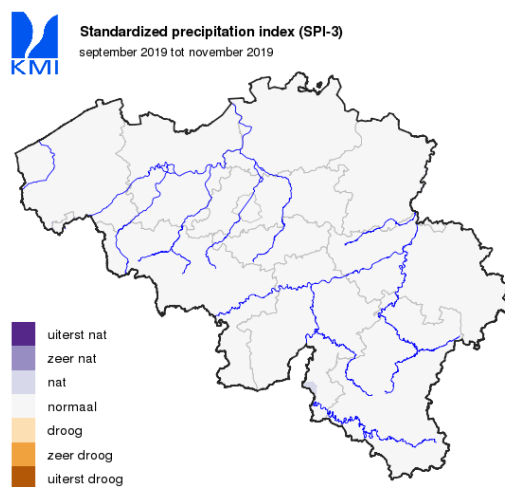

Fig. 7

Geografische verdeling van de neerslag

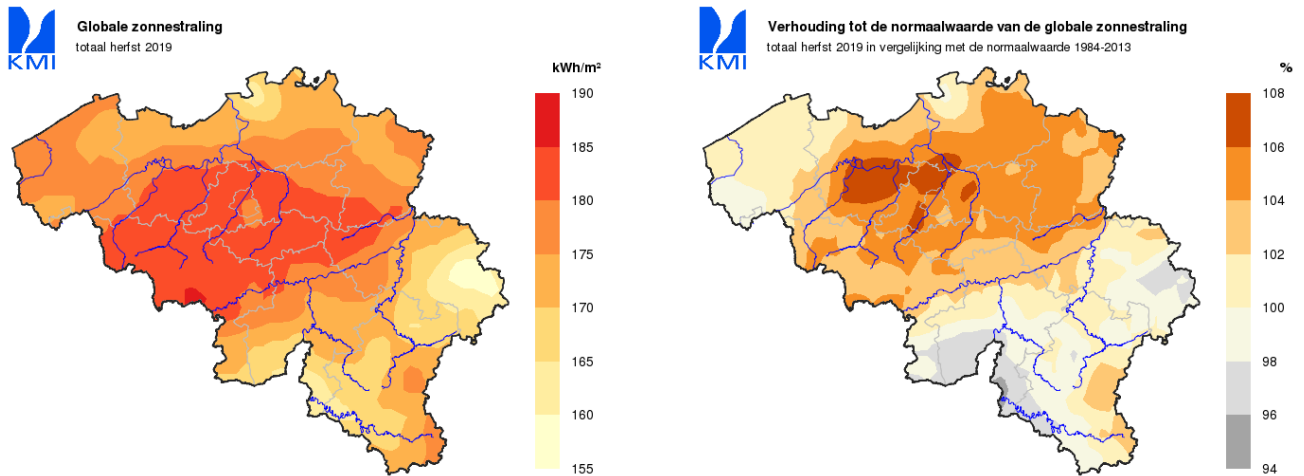
Geografische verdeling van de droogte-index

De *genormaliseerde neerslagindex (SPI)* laat toe om perioden van droogte te karakteriseren op basis van observaties van neerslag. De index vergelijkt op een gestandaardiseerde manier de neerslag voor een duur van 3 maanden (SPI-3) met een referentieperiode (1981–2010). De klassen “droog/nat”, “zeer droog/nat” en “uiterst droog/nat” komen overeen met herhalingsperioden van respectievelijk 10 tot 30 jaar, 30 tot 50 jaar en meer dan 50 jaar.

Geografische verdeling van de zonnestraling

Deze voorlopige kaarten worden automatisch aangemaakt op basis van de beschikbare gegevens op 1 december 2019. Indien u de kaarten in een hogere resolutie wenst, gelieve ons te contacteren via ui@meteo.be.

Disclaimer

De rechten van intellectuele eigendom met betrekking tot de gegevens in tabellen, teksten en grafieken komen uitsluitend toe aan het KMI. De publicatie van deze gegevens op de website van het KMI strekt niet tot gehele of gedeeltelijke overdracht van deze rechten. De Gebruiker van de gegevens verbindt er zich toe om, in elke publicatie waarin gebruik gemaakt wordt van de gegevens, het KMI als bron van deze gegevens te vermelden. Het is in geen geval toegestaan om op basis van de gegevens in tabellen, teksten en grafieken meteorologische of klimatologische diensten te verstrekken. Het KMI zal in geen geval aansprakelijk gesteld kunnen worden voor de eventuele schade die uit het gebruik van de gegevens zou kunnen voortvloeien. In geval van een geschil betreffende de interpretatie of de uitvoering van deze algemene voorwaarden, zullen het KMI en de Gebruiker trachten het geschil zo spoedig mogelijk in der minne te regelen. Zo niet, dan zijn de rechtbanken van het arrondissement Brussel bevoegd.

Koninklijk Meteorologisch Instituut (KMI), 2019